

Høy andel mobil- og nettbrukere i Norden

Andelen av befolkningen som bruker mobiltelefon og Internett er større i Norge og Norden enn i EU. Syv av ti nordmenn har mobiltelefon, og bare Island har flere nettbrukere per innbygger enn Norge.

Mobiltelefoni

Norge hadde i 2000 71 mobiltelefonabonnement per 100 innbyggere. Bare i Østerrike (76), Sverige (74), Italia (73) og Finland (73) var mobiltettheten høyere (EUROSTAT 2001). Gjennomsnittet for de 15 EU-medlemslandene var på litt under 63 prosent, en høyere andel enn i USA hvor kun 41 prosent var abonnenter. Andelen i Japan var på 47 prosent. Med unntak av Danmark (66) ligger de nordiske landene helt i toppen i Europa når det gjelder antall mobilabonnement per 100 innbyggere. Veksten i antall mobilabonnement per 100 innbyggere fra 1999 til 2000 var likevel relativt lav i de fire nordiske landene sammenlignet med resten av Europa. I Europa varierer veksten fra 6 prosentpoeng i Finland, til hele 30 prosentpoeng i Tyskland og Spania. Østerrike og Italia hadde en vekst på henholdsvis 23 og 21 prosentpoeng. I den samme perioden var veksten i Norge, Sverige og Danmark henholdsvis 10, 16 og 16 prosentpoeng, noe som ikke er så overraskende siden disse landene alt hadde en høy mobiltetthet i 1999. Halvvegs i 2001 hadde antall mobilabonnement i Norge steget til 74 per 100 innbyggere.

Dersom vi ser på andelen abonnenter som hadde analoge 1. generasjons mobiltelefoner (NMT), kontra digitale 2. generasjons mobiltelefoner (GSM), så finner vi at i Norge hadde 96 prosent GSM-telefon i 2000. De 15 EU-landene hadde i gjennomsnitt den samme andelen. I Japan og USA var tilsvarende andeler henholdsvis 100 og 40 prosent.

Utbyggingen av 3. generasjons mobilnett UMTS ble i Norge startet i 2001. I tillegg til å overføre tale og data, vil UMTS gjøre det mulig å sende og mota bilder, grafikk og video via mobiltelefonen. De fleste andre land har utsatt åpningen av 3. generasjons mobilnett, og Norge er dermed ett av de landene i verden som er kommet lengst på dette området.

Internett

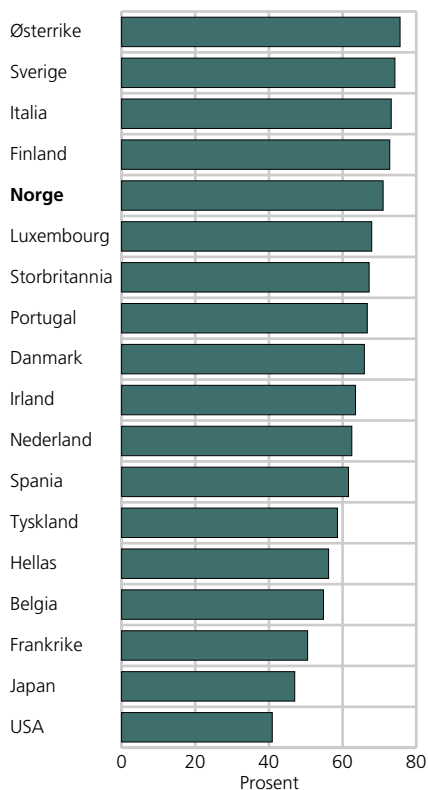
I juni 2001 oppga 57 prosent av nordmenn i alderen 15-79 år at de brukte Internett hjemme. Bare på Island var andelen Internettbrukere høyere. Sammen med Nederland var Internettbruken hjemme høy i alle de nordiske land. For EU i gjennomsnitt brukte 31 prosent av befolkningen Internett hjemme. Sør-europeiske land som Hellas, Portugal og Spania trakk andelen ned. Også i Frankrike og Italia lå Internettbruken godt under gjennomsnittet for EU.

I Norge oppga 38 prosent at de brukte Internett på arbeidssstedet. Også her ligger bare Island foran. Alle de nordiske land er i toppsjiktet mht. bruk av Internett på arbeidssstedet. For EU i gjennomsnitt brukte bare 19 prosent av befolkningen Internett på arbeidssstedet. Sør-europeiske land trekker også

Mads Hansen-Møllerud

Mads Hansen-Møllerud er førstekonsulent i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for samferdsel og reiseliv (mads.hansen-mollerud@ssb.no).

Figur 1. Mobiltelefon. Abonnementer per 100 innbyggere. 2000. Prosent

Kilde: Eurostat (2001). Information society statistics, Key indicators.

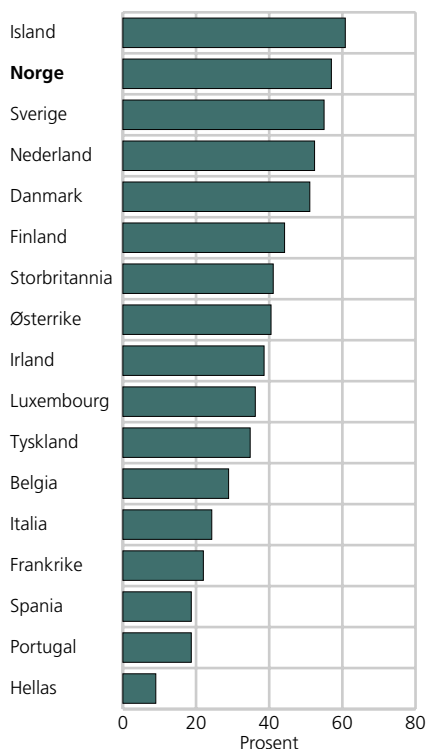
her andelen ned - og lavest ligger Hellas. Også Italia og Frankrike ligger under det europeiske gjennomsnittet.

I Norge er det mest vanlig å være oppkoplest til Internett ved hjelp av ISDN. Hele 57 prosent av Internettbrukerne benytter seg av denne teknologien. Oppkoplest med vanlig analog telefonlinje (PSTN) blir benyttet av 34 prosent av brukerne. Dette er den laveste andelen i EØS-området. Bredbånd i form av ADSL eller kabel benyttes kun av 5 prosent av Internettbrukerne i Norge. Dette er lavt i forhold til de andre EØS-landene, hvor 13 prosent i gjennomsnitt benytter denne teknologien.

Litt historikk

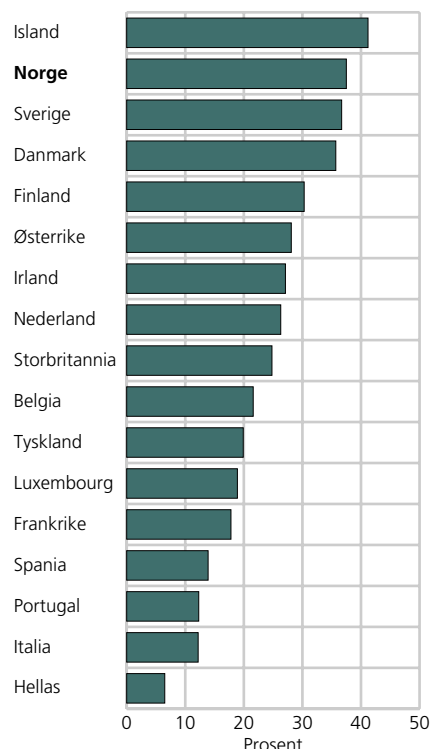
Den vestlige verden er nå et godt stykke inne i den tidsepoken som med et populærvitenskapelig uttrykk blir kalt for informasjonssamfunnet. Denne epoken etterfulgte industrisamfunnet, og overgangen derfra ble i stor grad frembrakt av den digitale revolusjonen som så smått startet på 1940-tallet. Utbruddet av andre verdenskrig gjorde at det ble satset store penger på datamaskinutvikling, men alt i 1943 anslo daværende styreformann i IBM at verdens samlede behov for datamaskiner ikke kom til å være større enn om lag fem stykker. Stadig raskere datamaskiner har blitt tilgjengelige, til en lavere pris. Dette har gitt en akselererende informasjonsproduksjonsrate i samfunnet, noe som har ført til betegnelsen informasjonssamfunnet. I dag er datateknologien integrert i de fleste deler av samfunnet, og i Norge har en stor andel av befolkningen nå tilgang til PC og Internett. Forløperen til Internett som het ARPANET, ble startet opp så tidlig som i 1969 og besto da

Figur 2. Andel personer som bruker Internett hjemme. EØS-land. Juni 2001. Prosent

Kilde: EUs Flash Eurobarometer, juni 2001.

Figur 3. Andel personer som bruker Internett på arbeidsssted. EØS-land. Juni 2001. Prosent

Kilde: EUs Flash Eurobarometer, juni 2001.

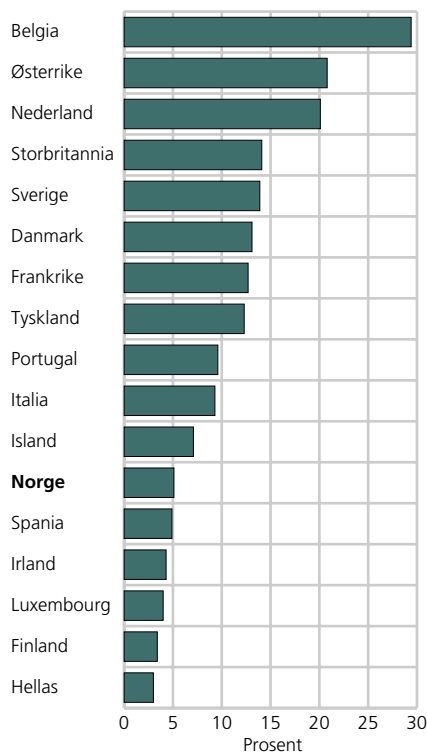
av 4 nettverksnoder. Datanettverket ble utviklet i USA under den kalde krigen. De amerikanske myndighetene hadde behov for et datanettverk med desentralisert struktur som ville fungere like bra selv om enkelte deler falt ut eller ble ødelagt i en eventuell atomkrig. Norge var faktisk det første landet utenfor USA som ble tilknyttet dette nettet i 1973. Ettersom stadig flere forskningsinstitusjoner i og utenfor USA fikk kople seg til nettverket, valgte det militære segmentet til slutt å trekke seg ut i 1983. Det resterende ARPANET sluttet formelt å eksistere i 1989 og er i dag kjent som Internett.

Figur 4. Internett hjemme. Andel oppkoplest med ISDN-linje. Juni 2001. Prosent

Kilde: EUs Flash Eurobarometer, juni 2001.

Figur 5. Internett hjemme. Andel oppkoplest via kabel eller ADSL. Juni 2001. Prosent

Kilde: EUs Flash Eurobarometer, juni 2001.

Kilder

Figurene bygger på data hentet fra EUs Flash Eurobarometer juni 2001. Internettreferanse: http://europa.eu.int/information_society/eeurope/benchmarking.

EUROSTAT (2001): Information society statistics, Key indicators.

Telenor mobil (2001).